

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 29/10
10.03.2010. godina
Beograd

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Gorana Čavline, predsednika veća, Nevenke Važić, Anđelke Stanković, Veska Krstajića i Ljubice Knežević-Tomašev, članova veća, sa savetnikom Vesnom Veselinović, zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog P.S, zbog krivičnog dela nedozvoljena trgovina iz člana 243. stav 1. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Srbije Ktz. broj 573/09 od 03.08.2009. godine, podignutom protiv pravnosnažnih presuda Drugog opštinskog suda u Beogradu K. 603/08 od 10.12.2008. godine i Okružnog suda u Beogradu Kž. br. 781/09 od 23.03.2009. godine, u sednici veća održanoj na osnovu člana 422. stav 3. ZKP-a, u odsustvu uredno obavешtenog Republičkog javnog tužioca, dana 10.03.2010. godine, doneo je

P R E S U D U

UVAŽENJEM zahteva za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Srbije Ktz. broj 573/09 od 03.08.2009. godine PREINAČUJU SE pravnosnažne presude Drugog opštinskog suda u Beogradu K. broj 603/08 od 10.12.2008. godine i Okružnog suda u Beogradu Kž. broj 781/09 od 23.03.2009. godine, tako što Vrhovni kasacioni sud,

prema okrivljenom P.S. iz B, ulica J. broj ..., rođenom ... godine, u B, od oca S. i majke M.

na osnovu člana 354. tačka 3. ZKP-a, ODBIJA optužbu da se

„u periodu od neutvrđenog dana krajem 1998. pa do 30.03.2003. godine u B., neovlašćeno i u većem obimu bavio trgovinom na taj način što je robu koju je nabavio 1998. godine i uskladištio u garaži u ulici A.A. broj ... i to: 19402 kuglična ležajeva, 55 AC pumpe, 2 gibnja, 23 zadnja glavčina, 40 razvodnih kapa, 96 lamela, 40 polupumpi, 37 paknova, 48 ležaja točka, 14 ventilatora za „Jugo“, 78 platina, 9 pločica, 3 pumpe za vodu, 6 amortizera, 43 kaiša alternatora, 31 komad klipnih prstenova, 50 garnitura svećica, 6 letvi volana za „Jugo“, 22 lanca sa lančanikom, 4 čeljusti za „Jugo“, 24 kompakt klipova, 210 homokinetičkih zglobova, 64 korpe kvačila, 63 termostata, 4 retrovizora, 25 dihtung guma i 54 filter goriva, ukupne vrednosti 1.197.660,00 dinara, prodavao na pijaci u Bubanj potoku, iako za to nije imao ovlašćenje nadležnih organa RS, koja roba je od njega oduzeta dana 30.03.2003. godine od strane tržišne inspekcije, svestan svog dela i želeći njegovo izvršenje, te svestan da je njegovo delo zabranjeno“,

čime bi izvršio krivično delo nedozvoljene trgovine iz člana 243. stav 1. Krivičnog zakonika,

jer je u smislu odredbe člana 103. tačka 6. KZ-a nastupila zastarelost krivičnog gonjenja.

Na osnovu člana 197. stav 1. ZKP-a, troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Drugog opštinskog suda u Beogradu K. broj 603/08 od 10.12.2008. godine, okrivljeni P.S, oglašen je krivim zbog izvršenja krivičnog dela nedozvoljene trgovine iz člana 243. stav 1. Krivičnog zakonika za koje mu je izrečena uslovna osuda tako što mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od pet meseci i istovremeno određeno da se ova kazna neće izvršiti ukoliko okrivljeni za vreme proveravanja u trajanju od dve godine, ne izvrši novo krivično delo.

Na osnovu člana 63. KZ-a određeno je da će se okrivljenom, ukoliko dođe do opoziva uslovne osude, u izrečenu kaznu uračunati vreme provedeno u pritvoru od 13.03.2003. do 18.04.2003. godine.

Na osnovu člana 87. stav 1. KZ-a, okrivljenom je izrečena mera bezbednosti oduzimanja predmeta bliže opisanih u izreci te presude.

Presudom Okružnog suda u Beogradu Kž. broj 781/09 od 23.03.2009. godine, odbijene su kao neosnovane žalbe okrivljenog i njegovog branioca i prvostepena presuda je potvrđena.

Republički javni tužilac protiv ovih presuda podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti Ktz. broj 573/09 od 03.08.2009. godine, zbog povrede krivičnog zakona iz člana 369. tačka 3. ZKP-a učinjene na štetu okrivljenog P.S. sa predlogom da Vrhovni sud uvažanjem zahteva na osnovu člana 354. stav 3. ZKP-a odbije optužni predlog Drugog opštinskog javnog tužioca u Beogradu Kt. broj 535/03 od 18.04.2003. godine.

Vrhovni kasacioni sud je, pošto je postupljeno u smislu člana 422. stav 2. i 3. ZKP-a, u sednici veća, kojoj nije prisustvovao uredno obavješteni Republički javni tužilac, razmotrio spise predmeta sa presudama protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podignut, pa je odlučujući na osnovu člana 90. stav 1. Zakona o uređenju sudova („Službeni glasnik broj 116 od 22.12.2008. godine), našao:

Zahtev je osnovan.

Vrhovni kasacioni sud nalazi da se zahtevom za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca osnovano ukazuje da je pravnosnažnim presudama protiv kojih je zahtev podignut, povređen krivični zakon na štetu okrivljenog P.S. i to odredba člana 369. tačka 3. ZKP-a.

Naime, iz spisa predmeta proizlazi da je protiv okrivljenog P.S. Drugi opštinski javni tužilac u Beogradu Drugom opštinskom sudu u Beogradu 18.04.2003. godine podneo optužni predlog Kt. 535/03 zbog krivičnog dela nedozvoljene trgovine iz člana 147. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije, da je na glavnom pretresu održanom dana 10.12.2008. godine izmenio dispozitiv optužnog predloga u pogledu činjeničnog opisa krivičnog dela koje se okrivljenom stavlja na teret i pravne ocene dela, navodeći da se okrivljenom stavlja na teret izvršenje krivičnog dela nedozvoljene trgovine iz člana 243. stav 1. KZ-a.

Nadalje, iz spisa predmeta se utvrđuje, da je nakon podnošenja citiranog optužnog predloga, predsednik veća prvostepenog suda, naredbom, odredio glavni pretres, najpre za 29.04.2004. godine, koji nije održan, a sledeći je zakazan za 05.05.2004. godine, koji glavni pretres nije održan, niti je zakazan naredni glavni pretres. Nakon toga, predsednik veća prvostepenog suda je, dana 09.05.2008. godine, naredbom odredio glavni pretres za 08.09.2008. godine. Dakle, od 05.05.2004. godine, za kada je bio određen glavni pretres koji nije održan, pa do 09.05.2008. godine kada je predsednik veća prvostepenog suda doneo naredbu za zakazivanje sledećeg glavnog pretresa (za 08.09.2008. godine), protekao je period duži od tri godine, a da za to vreme nije izvršena ni jedna procesna radnja koja bi bila preduzeta radi gonjenja okrivljenog, zbog predmetnog krivičnog dela, pa je nastupila zastarelost krivičnog gonjenja.

Naime, za krivično delo nedozvoljena trgovina iz člana 243. stav 1. KZ-a, koje je okrivljenom optužbom stavljeno na teret, zaprečena je novčana kazna ili zatvor do dve godine, a odredbom člana 103. tačka 6. KZ-a predviđeno je da se krivično gonjenje ne može preduzeti kad protekne tri godine od izvršenja krivičnog dela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora preko jedne godine (relativna zastarelost krivičnog gonjenja).

Imajući u vidu da odredba člana 104. stav 3. KZ-a propisuje da se zastarelost prekida svakom procesnom radnjom koja se preduzima radi otkrivanja krivičnog dela, ili radi otkrivanja i gonjenja učinioca zbog učinjenog krivičnog dela, to je, po nalaženju ovoga suda, usled nepreduzimanja procesnih radnji radi gonjenja okrivljenog zbog krivičnog dela za koje je optužen, u periodu dužem od tri godine, počev od 05.05.2004. godine (kada je odložen pretres), nastupila relativna zastarelost krivičnog gonjenja dana 05.05.2007. godine.

Budući da nije bilo okolnosti koje utiču na obustavu ili prekid zastarelosti krivičnog gonjenja učinioca, koji bi produžili vreme za nastupanje zastarelosti, to se osnovano zahtevom za zaštitu zakonitosti ukazuje da je prvostepeni sud povredio krivični zakon – član 369. tačka 3. ZKP-a, važećeg u vreme donošenja presude, (koja povreda je predviđena odredbom člana 369. tačka 2. sada važećeg ZKP-a, shodno odredbi člana 100. Zakona o

izmenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 72 od 03.09.2009. godine), donoseći citiranu presudu, iako je pre njenog izricanja nastupila relativna zastarelost krivičnog gonjenja i da s`toga, više nije bilo mesta daljem vođenju krivičnog postupka i donošenju osuđujuće presude, tj. izricanju krivične sankcije.

Po oceni Vrhovnog kasacionog suda, drugostepeni sud nije otklonio ovu povredu krivičnog zakona, iako je bio u obavezi da to učini, kako po službenoj dužnosti tako i po žalbi jer se na istu ukazivalo u žalbi branioca okrivljenog izjavljenoj protiv prvostepene presude, pa je i taj sud učinio istu povredu krivičnog zakona na štetu okrivljenog.

Nalazeći da je zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca osnovan, Vrhovni kasacioni sud je, sa iznetih razloga, na osnovu člana 354. tačka 3. ZKP-a, odlučio kao u izreci ove presude, istovremeno nalazeći da, u konkretnom slučaju, nije bilo zakonskog osnova da se navedeni optužni predlog odbije rešenjem, primenom člana 441. ZKP-a, s`obzirom da se takvo rešenje može doneti samo do zakazivanja glavnog pretresa, a da se nakon toga donosi presuda kojom se optužba odbija.

S`obzirom da je ovom presudom odlučeno da se optužba prema okrivljenom odbija, to je, na osnovu člana 197. stav 1. ZKP-a, odlučeno da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

Iz iznetih razloga, Vrhovni kasacioni sud je na osnovu člana 30. stav 1. Zakona o uređenju sudova („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 116 od 22.12.2008. godine) i člana 425. stav 1. ZKP-a, odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar-savetnik,

Predsednik veća-sudija,

Vesna Veselinović, s.r.

Goran Čavlina, s.r.